

עמ"ת 56532/08/16 - מדינת ישראל נגד עבדלהאדי אבו עפאש

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ת 56532-08-16 מדינת ישראל נ' אבו עפאש(עציר)
תיק חיצוני: 279282/2016

בפני	כבוד השופט אהרון משניות
עוררת	מדינת ישראל
נגד	
משיב	עבדלהאדי אבו עפאש (עציר)

החלטה

עניינה של החלטה זו בערר שהגישה המדינה כנגד החלטת בית משפט קמא לשחרר את המשיב לחלופת מעצר. כתב האישום שהוגש נגד המשיב מייחס לו הלנה שלא כדין בנסיבות מחמירות, ולפי הנטען בכתב האישום, במספר רב של הזדמנויות המשיב הלן במחסן שבחזקתו תושבים זרים שנכנסו לישראל שלא כדין, תמורת תשלום שהועבר למשיב באמצעות בנו הקטין. עוד נטען כי בין היתר התגוררו במחסן שני המפגעים שבצעו את הפיגוע הרצחני במתחם שרונה בתל אביב ביום 8.6.2016, והם אף יצאו לפיגוע מאותו מחסן, שבו השלימו הכנותיהם לפיגוע.

המדינה עתרה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים, ובית משפט קמא דן באריכות בבקשה, והחליט בסופו של דבר לשחרר את המשיב לחלופת מעצר, לאחר שניתן ביסודיות רבה את מכלול הראיות בתיק, ובא לכלל מסקנה כי קיימת חולשה ממשית בראיות, בשל סתירות משמעותיות בגרסאותיהם של עדי התביעה העיקריים. השופט הנכבד קמא קבע עוד כי קיימים גם מחדלי חקירה לא מבוטלים, בין היתר בכך שאשת המשיב לא נחקרה, לא בוצעו מחקרי תקשורת ולא בוצעו עימותים שהיו ראויים להיעשות. המשקל המצטבר של החולשה בראיות ביחד עם מחדלי החקירה, הביאו את בית המשפט להחליט על חלופת מעצר, לאחר שבחן את טיבם של הערבים, וקבע תנאים נוספים לשחרורו של המשיב.

מכאן הערר שבפני. לטענת העוררת טעה בית משפט קמא כאשר קבע כי קיימת חולשה ממשית בראיות. לטענתה, יש ראיות ברורות לכך שהמשיב הוא הבעלים של המחסן, אשר השכיר את המחסן לשוהים בלתי חוקיים. ב"כ העוררת מוסיפה עוד כי חומרת מעשיו של המשיב, לרבות ההיבטים הביטחוניים הכרוכים בהם, אשר באו לידי ביטוי בפיגוע במתחם שרונה, שהמפגעים שבצעו אותו התכוונו לקראתו במחסן של המשיב, ביחד עם נסיבותיו של העושה, כפי שהן עולות מתסקיר המבחן בנייניו, יש בכל אלה כדי ללמד על מסוכנותו שלא ניתן לאיינה בחלופת מאסר.

שקלתי את טעוניה הצדדים ועיינתי בחומר החקירה. מאמרתו הראשונה של המשיב מיום 7.7.2016 עולה כי המשיב ואחד מילדיו גרים בבית שנמצא בפזורה של שגב שלום, ואילו בבית שנמצא קמא קבע עוד כי קיימים גם מחדלי חקירה לא מבוטלים, בין היתר בכך שאשת המשיב לא נחקרה, לא בוצעו מחקרי תקשורת ולא בוצעו עימותים שהיו ראויים להיעשות. המשקל המצטבר של החולשה בראיות ביחד עם מחדלי החקירה, הביאו את בית המשפט להחליט על חלופת מעצר, לאחר שבחן את טיבם של הערבים, וקבע תנאים נוספים לשחרורו של המשיב.

עד תביעה 3, ג'יהאד אלחוסני ציין בעדותו מיום 12.6.2016, כי שכר מקום לינה אצל המשיב, ושילם שכר דירה באמצעות אדם אחר, חוסאם מחאמרה. אולם בעדותו מיום 19.6.2016 הוא ציין כי אותו חוסאם שכר את המחסן מהמשיב (עמ' 3 שורה 76), ובעדותו מאוחרת יותר מיום 13.7.2016 הוא נשאל אם המשיב יודע כי ישנים אצלו במחסן, והשיב כי אינו יודע להשיב על כך (עמ' 2 שורה 42). בהמשך אותה עדות הוא נשאל אם ראה בעבר את המשיב, והשיב כי ראה אותו לראשונה בעימות שנעשה ביניהם במשטרה כמה ימים קודם לכן (שם, שורה 47).

חומר החקירה כולל גם את עדותו של אחמד מחאמרה, אביו של אחד מהמחבלים שבצעו את הפיגוע בשרונה, מיום 22.6.2016, אשר ציין כי עבד בשגב שלום, אף שאין לו אישור כניסה לישראל. כשנשאל היכן לן, השיב כי לן במחסן בשגב שלום שאינו יודע מי בעליו, אך אחד, ג'יהאד חושייה, שכר את המחסן מבעליו, והוא משכיר אותו לאחרים תמורת דמי שכירות חודשיים.

התמונה שעולה ממכלול הראיות היא כי המחסן אמנם ידוע כמחסנו של המשיב, אולם הושכר ככל הנראה לאדם אחר, אשר בשכירות משנה השכיר את המקום לשוהים בלתי חוקיים. אין כל ראייה כי המשיב עצמו השכיר את המחסן, וודאי שאין ראייה שהשכיר אותו במישרין לשוהים בלתי חוקיים, או היתר למי מהם ללון במחסן. אין גם ראייה שמי מהשוהים הבלתי חוקיים שילם כסף במישרין למשיב, ומכל העדויות עולה כי מי שגבה את הכסף הוא בנו הקטין של המשיב, אוסמה, אשר מתגורר עם אמו בבית שסמוך למחסן, בשעה שהמשיב עצמו מתגורר רוב הזמן בבית אחר במרחבי הפזורה.

בנסיבות הללו, יש ממש בקביעתו של השופט הנכבד קמא, כי היה מקום לחקור את אשתו של המשיב בדבר הקשר שלה לפעילות העסקית של המחסן, ואולי אף היה מקום לבצע עימות בין המשיב ובין אחדים מהעדים. כמו כן, לא ניתן לומר כי הראיות נגד המשיב בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום, מבוססות דבועי ונסמכות על אדנים איתנים. המארג הראייתי נשען במידה לא מבוטלת על ראיות נסיבתיות, במיוחד ביחס למהות הזיקה הנוכחית בין המשיב ובין המחסן שמוכר כנכס בבעלותו, כאשר ב"כ המשיב טוען שוב ושוב, כי ניתן למצוא להן הסבר מניח את הדעת, שאינו קושר את המשיב לעבירה המיוחסת לו. יוצא אפוא כי צדק בית משפט קמא כאשר קבע כי היו מחדלי חקירה מסוימים, וצדק גם כאשר קבע כי מדובר במארג ראיות מוחלט.

כידוע, ההלכה היא כי "... קיימת 'מקבילית כוחות' בין עוצמת הראיות לכאורה לבין מידת ההגבלה על חירותו של הנאשם. כלל שעוצמת הראיות קטנה יותר ובחינת חומר החקירה, אפילו בשלב הלאאורי, מעוררת ספקות וסתירות, כך תגדל הנוכחות לשחרר לחלופת מעצר" (בש"פ 5564/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פורסם בנבו, 8.8.2011).

גם בענייניו של המשיב, בחינת חומר החקירה מעוררת ספקות וסתירות, אשר תבוא שעתן להתברר בהליך העיקרי. לעת הזאת, כאשר עומדת לו למשיב חזקת חפות, יש בספקות הללו כדי להחליש את מסוכנותו של המשיב. לא נעלם מעיני כי בעברו של המשיב שתי הרשעות קודמות בעבירות של הסעת שוהים שלא כדין, אולם מדובר בהרשעות מלפני עשר שנים ויותר, וגם אם אינן כי יש בהן כדי ללמד על מסוכנות כלשהי שנשקפת מהמשיב גם כיום בסוג זה של עבירות, ניתן למצוא מענה ראוי למסוכנות זו בתנאים מגבילים, ואין הצדקה לשלילת חירותו של המשיב מטעם זה בלבד.

אציין עוד כי במהלך הדיון, טענה ב"כ העוררת בשפה רפה כי קיים גם חשש לשיבוש מהלכי משפט ולהימלטות מן הדיון, אולם טענות אלה לא נטענו בהודעת הערר, וגם לא מצאתי בסיס כלשהו בראיות שיכול לתמוך בקיומם של חששות אלה. למעלה מן הצורך אציין כי החשדות נגד המשיב היו ידועים כבר ימים בודדים לאחר הפיגוע בשרונה, הן בעדותו של המפגע מוחמד מחאמרה מיום 9.6.2016, והן בעדותו הראשונה של ג'יהאד שנזכרה לעיל, מיום 12.6.2016. העובדה שגורמי החקירה השתהו שבועות אחדים עד למעצרו של המשיב, ביום 7.7.2016, יש בה כדי ללמד כי גם גורמים אלה לא ייחסו משקל ממש לחששות בדבר שיבוש או הימלטות, שנטען על ידי ב"כ העוררת.

טרם סיום, אני רואה לציין כי השופט הנכבד קמא צדק גם בהערתו אודות ניסוח כתב האישום, שאכן מעורר תחושה לא נוחה בלשון המעטה. תיאור קורותיהם של שני המחבלים שהאשמו בביצוע הפיגוע הנורא במתחם שרונה בתל אביב, עובר ליציאתם לבצע את זממם, אינו רלבנטי לעצם אשמתו של המשיב, בעבירה שיוחסת לו בכתב האישום. אין כל ראייה שהמשיב ידע את זהותם של כל אלה שנטען כי לנו במחסנו, וגם מעדותו של המפגע מוחמד עולה כי הגיע עם חברו למחסן של המשיב, לאחר ששני מקומות אחרים שאליהם בקשו להגיע היו סגורים, ואין בדל של ראייה בדבריו, שיכול ללמד על מודעותו של המשיב בדרך כלשהי לעובדת שהייתם של השניים הללו במחסן שבבעלותו.

פוטנציאל הסכנה בעבירות מסוג זה ידוע לכל בר בר רב, אולם טענות בדבר פיגוע קונקרטי שניתן לקשור אותו בדרך כלשהי למשיב, ויכול ללמד על חומרת מעשיו, ראוי שתעלינה בשלב הטיעון לעונש, לאחר הרשעה בדיון, כפי שאכן נעשה בפסק הדין בע"פ 5746/06 שאליו הפנתה ב"כ העוררת בטיעוניה בעניין זה. אולם לעת הזאת, כאשר עסקין בבחינה של עוצמת הראיות, אין לכך רלבנטיות, ומיותר לומר כי המעצר בשלב זה אינו מקדמה על חשבון העונש.

נוכח כל האמור לעיל, לא מצאתי כי נפל פגם בהחלטתו של בית משפט קמא להורות על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר. בית המשפט בחן את החלופות המוצעות, ובסופו של דבר קבע תנאי שחרור לא קלים, ובכללם מעצר בית מלא בפקוח צמוד והדוק של אחד משני מפקחים שנמצאו ראויים לכך, הפקדת סכום משמעותי במזומן וכן ערבויות כספיות בסכום לא מבוטל. החלטתו של בית משפט קמא, על כל מרכיביה, נותנת מענה ראוי למסוכנות המוגבלת שנשקפת מהנאשם, ולא מצאתי עילה להתערב בה.

סוף דבר - הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ו אב תשע"ו, 30 אוגוסט 2016, במעמד המשיב וב"כ הצדדים.